

De waarheid moet worden aanvaard, uit welke bron zij ook voortkomt

Met deze uitspraak van Maimonides, een rabbijn, filosoof en arts uit de twaalfde eeuw, vragen wij dit keer aandacht voor het feit dat Hans Vuijsje, voormalig directeur en bestuurder van JMW, het destijds meer betreurde dat hij Philip Staal gelijk moest geven dan dat de Joodse voogdijinstellingen het vermogen van de oorlogswezen ondeugdelijk hadden beheerd.

In [Mijn Erfenis](#) valt daar in het hoofdstuk 'Verwachting, Hoop en Teleurstelling' (vanaf p-411) –onder meer- het volgende over te lezen:

"Voor JMW bestond er geen twijfel: de vermogens van de Joodse oorlogswezen waren goed beheerd. Dat was gewoon zo. Wat JMW betrof was een wetenschappelijk onderzoek overbodig. Waarschijnlijk verwachtte JMW dat Verhey's eindrapport, net zoals haar drie tussentijdse rapporten, die 'wetenschap' zou bevestigen."

Op de dag van publicatie van Kind van de rekening publiceerde JMW een uitgebreide reactie, waarin afstand werd genomen van het onderzoek. Gaf dit niet te denken? De onderzoekster Verhey schreef in alle drie de tussentijdse rapporten: 'Er zijn geen aanwijzingen gevonden waaruit onregelmatigheden bij het beheer, de administratie en de uitkeringen van de vermogens van de pupillen blijken.' Op deze rapporten reageert Vuijsje in kranten, [advertenties](#) en tijdens de rechtszaak (Staal vs. JMW): 'De onafhankelijkheid, integriteit en deskundigheid van beide onderzoekers zijn onomstreden.'

Maar op 21 april 2005 neemt [Vuijsje afstand van Verhey's nieuwe bevindingen](#) en schrijft hij dat ze haar wetenschappelijke objectiviteit heeft verloren. Iedereen kan, mag en moet in sommige gevallen zijn mening veranderen. Men moet dan wel de consequenties van deze verandering aanvaarden. Iets wat JMW weigerde te doen. In het [verweerschrift van 10 maart 2005](#) en ook tijdens de rechtszitting van 24 maart 2005 gebruikte JMW nog steeds Verhey's tussentijdse rapporten. Terwijl JMW er toen al

van op de hoogte was dat Verhey haar eindconclusies over de Joodse voogdijinstellingen volkomen had veranderd. [JMW verzweg tijdens de rechtszitting de waarheid](#) en lichtte justitie bewust valselijk voor.

Jammer genoeg ontving ik pas na de rechtszitting [JMW's memo](#). Uit deze memo werd mij duidelijk dat het eindrapport van Elma Verhey een volstrekt ander licht op het gevoerde beheer van de voogdijinstellingen wierp dan haar drie tussentijdse rapportages. [Verhey's rapportage](#) van 22 oktober 2002 gebruikte JMW -in Staal vs. JMW- als een van de belangrijke pijlers in de discussie tussen partijen om aan te tonen dat grondig onderzoek van de zijde van JMW geen onjuistheden in het vermogensbeheer van de Joodse oorlogswezen aan het licht had gebracht. Ik meende daarom dat de onthullingen in 'Kind van de rekening' van het grootste belang waren voor de Ondernemingskamer om een juist standpunt in te kunnen nemen. Daarom wilde ik de genoemde memo en het artikel '[Ophef JMW](#)' over 'bevooroordeeld boek', gepubliceerd in Trouw, onder de aandacht van de rechter brengen. Maar de tussen advocaten geldende gedragsregels verbieden het om na de sluiting van de behandeling van een zaak nog brieven en/of andere stukken aan het Gerechtshof toe te zenden zonder toestemming van de wederpartij. Onze advocaat Oosterveen wendde zich daarom tot de advocaat van JMW met het [verzoek toestemming](#) te verlenen de onderhavige stukken aan de Ondernemingskamer te zenden. Om te wijzen op de discrepantie tussen de inhoud van Verhey's binnenkort te verschijnen boek en haar rapport zoals gebruikt door JMW in hun verweerschrift en tijdens de mondelinge behandeling van de zaak. En door erop te wijzen dat JMW al ruim voor de mondelinge behandeling en zelfs al voor het indienen van hun verweerschrift op de hoogte was van de inhoud van Elma Verhey's eindrapport.

Dezelfde dag nog ontvangen wij een [negatief antwoord](#) van JMW's advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek:

Artikel 15 lid 2 van de Gedragsregels bepaalt dat het, nadat om een uitspraak is gevraagd, een advocaat niet geoorloofd is zich zonder toestemming van de wederpartij tot de rechter te wenden. De Fusiepartners (JMW) zien geen enkele reden om die toestemming in dit geval te geven. Het is dan ook niet toegestaan thans nog producties in het geding te brengen.

De Ondernemingskamer kan dus geen rekening houden met de door JMW opzettelijk verzwegen informatie. Op 26 juli 2005 bekrachtigt de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam de beschikking van de rechtbank. Verder procederen heeft weinig zin. De fusie kon doorgaan en de Joodse voogdijinstellingen verdwijnen. Hun gezamenlijk vermogen van circa acht miljoen euro gaat naar de Stichting JMW.

Ik vraag me af waarom Verhey niet aanwezig was tijdens de behandeling van de rechtszaak en het hoger beroep. Vier jaar had ze het vermogensbeheer van oorlogswezen onderzocht. Haar bevindingen zoals neergelegd in de tussentijdse rapporten waren de belangrijkste pijlers die JMW in de rechtszaak gebruikte om aan te tonen dat grondig onderzoek van de zijde van JMW geen onjuistheden in het vermogensbeheer aan het licht had gebracht. Tegen het einde van haar onderzoek was haar opvatting hierover volledig gewijzigd. Een journalist moet toch belangstelling hebben voor het oordeel van een rechter in een zaak, die ze zelf had onderzocht?